

98/15.02.00/2023

Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Samiedu
samiedu@samiedu.fi

Lausuntopyyntö 21.4.2023

Etelä-Savon maakuntaliiton lausunto Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedun järjestämisluvan uudistamisesta

Itä-Savon koulutuskuntayhtymän, Samiedun yhtymähallitus on päättänyt kokouksessaan 15.2.2023 hakea Opetus- ja kulttuuriministeriöltä lupaa järjestää koulutusta seuraavista uusista tutkinnoista:

Suomenkielinen koulutus

- Koneasennuksen ja kunnossapidon ammattitutkinto: kunnossapitoasennus
- Metsäalan perustutkinto: metsäkoneenkuljettaja (1.1.2024 alkaen metsäkoneenkuljetuksen osaamisalan tutkintonimikkeet: metsäkoneenkuljettaja, puutavara-autonkuljettaja, terminaalikoneenkuljettaja)

Englanninkielinen koulutus

- Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto: levyseppähitsaaja, koneistaja
- Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto: kodin-, laitos-, toimitilahuoltaja, kiinteistönhoitaja
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto: lähihoitaja, hoiva-avustaja
- Matkailualan perustutkinto: matkailupalvelujen tuottaja, vastaanottovirkailija
- Ravintola- ja catering-alan perustutkinto: tarjoilija, kokki
- Sähkö- ja automaatioalan perustutkinto: automaatioasentaja, sähköasentaja

Uusien suomenkielisten ja englanninkielisten koulutusten hakemisen perusteena on alueen työvoimatarve. Tätä varten Samiedu pyytää keskeisiltä yrityksiltä ja toimijoilta lausuntoa haettavien tutkintojen tarpeellisuudesta Itä- ja Etelä-Savossa sekä koko Suomessa. Lausunnot liitetään opetus- ja kulttuuriministeriölle toimitettavaan asiakirjaan, jolla Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Samiedu esittää järjestämislupaansa muutosta, joka mahdollistaa uusien suomen- ja englanninkielisten tutkintojen järjestämisen.

Etelä-Savon maakuntaliitto lausuu asiasta seuraavasti:

Etelä-Savon maakuntaliitto puoltaa Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedun järjestämisluvan uudistamista edellä mainittujen englannin- ja suomenkielisten tutkintojen osalta.

Pula osaavasta työvoimasta on kasvava haaste yhä useammalla alalla Etelä-Savossa. Työ- ja elinkeinoministeriön ja Tilastokeskuksen selvityksen mukaan rekrytointivaikeuksista kärsi vuonna 2022 jopa 44 prosenttia maakunnan rekrytoivista toimipaikoista. Rekrytointivaikeudet ovat lisääntyneet laajasti, mutta erityisesti metalliteollisuudessa, rakennusalalla, sosiaali- ja terveysaloilla, useilla teollisuuden aloilla sekä matkailu – ja ravitsemusaloilla. Kasvavaa pulaa osaajista on myös maa- ja

puutarhataloudessa sekä metsänhoitotoissa, erityisesti Venäjän hyökkäyssodan pitkittymisellä selittyen.

Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Samiedun järjestämislupaan lisättäväksi esitetyt perus- ja ammattitutkinnot edustavat aloja, joissa maakunnassa on tunnistettu kasvavaa työvoimapolua ja osaamistarvetta. Erityisen haasteellista osaajien löytäminen on matkailu, ravintola ja majoitusaloilla, joista koronapandemian aikana poistui paljon työntekijöitä kouluttautumaan ja työskentelemään muille aloille. Koska Etelä-Savon aluetalous nojaa vahvasti matkailuun, on erityisen tärkeää edistää myös vieraskielisten aloille kouluttautumista osaavan työvoiman varmistamiseksi. Myös sosiaali- ja terveyspalveluissa työvoimapolu maakunnassa on krooninen ja järjestämislupaan uudistuksessa ehdotetut englanninkieliset lähihoitajan ja hoiva-avustajan koulutukset helpottaisivat osaltaan niiden tilannetta.

Järjestämislupaan uudistuksen suomenkielisen koulutuksen osalta erityisen kannatettavana voi pitää metsäalan perustutkintoa, joka tukisi Etelä-Savolle strategisesti tärkeän metsä- ja biotalouden kasvavaa osaajatarvetta vahvistamalla maakunnan metsä- ja luontopohjaisten koulutusten kokonaisuutta. Esitetyt lisäykset koulutusten järjestämislupaan palvelevat myös maakunnan teollisuuden työvoiman tarpeita erityisesti metalliteollisuuden osalta, joka on jo vuosia kärsinyt erityisesti hitsaaja- ja koneistajapula.

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää erittäin kannatettavana, että työvoiman saatavuutta maakunnassa edistetään erityisesti englanninkielistä ammatillista koulutustarjontaa lisäämällä. Työikäisten määrän vähentyessä ja huoltosuhteen heikentyessä on maahanmuutolla sekä alueiden kyvyllä houkuttaa kansainvälisiä tulijoita entistä suurempi merkitys. Myös MDI:n tuoreen [selvityksen](#) mukaan Etelä-Savossa ja erityisesti Savonlinnassa tarvitaan keinoja maahanmuuttajien houkutteluun: kaupunkien välisessä vertailussa Savonlinnan tarve maahanmuuttajille on maan toiseksi korkein. Kaupunkiin tarvittaisiin jopa lähes 4 500 maahanmuuttajaa lisää vuoteen 2035 mennessä, jotta työikäinen väestö vastaisi nykytasoa.

Englanninkielisellä ammatillisella tutkintotarjonnalla edistettäisiin konkreettisesti työvoiman saatavuutta sekä laajemminkin lisättäisiin Savonlinnan ja koko Etelä-Savon houkuttelevuutta erityisesti maahanmuuttajille. Englanninkielinen ammatillinen tutkintotarjonta parantaisi merkittävästi myös alueella jo olevan, vieraskielisen väestön koulutusmahdollisuuksia sekä työllistymisen edellytyksiä.

Etelä-Savossa Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Samiedu on avainroolissa erityisesti Savonlinnan seutukunnan työvoiman tarpeiden osalta ja Itä-Savon suurimpana koulutusorganisaationa sillä on erinomaiset laadulliset, toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset esitettyjen suomen- ja englanninkielisten koulutusten järjestämiseen. Järjestämislupaan uudistamisella varmistettaisiin, että maakunnassa pystyttäisiin jatkossa entistä paremmin vastaamaan kasvavaan osaajapulaan sekä vahvistamaan yritysten toimintaedellytyksiä ja koko maakunnan elinvoimaisuutta.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja

Anne Kokkonen
Aluekehityspäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.